No. 76 | 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Vrijdag 30 Maart.

Frankrijk.

PARIJS, den 27sten Maart.

In weerwil van de hevige klagten van sommige leden der oppositie over den tegenwoordigen staat van Griekenland en het gebruik van de gelden der leeningen aldaar, is het ontwerp gisteren in behandeling, met eene groote meerderheid aangenomen. Bij hetzelve wordt aan den minister van finantien een crediet opengesteld om te voorzien in de interessen van 1 maart en 1 september 1838 en in de amortisatie van de grieksche leening van 12 januarij 1833, tot het bedrag door de fransche schatkist gewaarborgd, krachtens de wet van 14 junij 1833.

In de zitting der afgevaardigden van heden werd door de heeren *Allard* en *Vivien* rapporten uitgebragt, de eerste over eene organisatie der speciale wapenen en de remonte der kavalerie, de laatste over een ontwerp betrekkelijk de krankzinnigen. De kamer heeft daarna over eene wet op de faillieten beraadslaagd.

— De *Moniteur* houdt heden eene ordonnantie waarbij de graaf *S. de Latour Maubourg*, tegenwoordig gezant in Spanje, in dezelfde hoedanigheid bij den Heiligen Stoel wordt verplaatst, ter vervanging van zijn' broeder den marquis *J. de Latour Maubourg*, die overleden is. Bij eene ordonnantie van denzelfden dag is de pair, hertog *van Fezensac* tot fransch gezant bij het bestuur van Koningin *Christina* te Madrid benoemd geworden.

De verplaatsing van den heer *Latour Maubourg* heeft vrij algemeen verwondering gebaard, aangezien men het er voor houdt, dat Spanje een land is, waar alle staatkundige gebeurtenissen met [illegible] moeten [illegible] worden en men niet [illegible]lijk de diplomatieke agenten verplaatsen kan. De heer *Latour Maubourg*, wordt nu gezegd, dat geen buigzaam karakter genoeg bezat, om voor den post dien hij thans verlaat, zeer geschikt te zijn.

— [illegible] zegt zal er geen buitengewoon [illegible] gezant naar Milaan gezonden worden om bij de kroning van den Keizer van Oostenrijk tegenwoordig te zijn. [illegible] de *Rumigny*, fransch gezant te Turijn, zou belast worden om Frankrijk bij die gelegenheid te vertegenwoordigen. Omtrent de buitengewone zending naar Londen voor de krooning der Koningin, zou men nog geen stellig besluit genomen hebben.

— In den afgeloopen nacht heeft het gouvernement de depeches van de fransche commissarissen te Haïti ontvangen; omtrent derzelver inhoud is echter nog niets uitgelekt. Na de algemeene bekendwording van de telegraphische depeche, heeft zich eene bedenking opgedaan, omtrent de wijze van verdeeling der door Haïti toegezegde schadeloosstelling, waarop zoo wel de fransche kolonisten als de houders van Haïtische aandeelen evenveel aanspraak vermeenen te hebben.

— De woorden van den heer *Salverte* in de kamer van afgevaardigden over het schroomelijk spel van de agiotage in de zoogenaamde [illegible], heeft weder de gedachten gevestigd op het ontwerp van het gouvernement tot verbod der maatschappijen *en commendite*. De commissie met het onderzoek daarvan belast, heeft hetzelve aanmerkelijk gewijzigd en, zonder die maatschappijen geheel te willen verbieden, het misbruik zoeken te weren. Men vreest dat de kamer moeijelijk een middel zal vinden, hetwelk de agiotage beteugelt, zonder niet tevens de vrijheid van de nijverheid te benadeelen. Aan de beurs worden intusschen reeds verscheidene personen genoemd, die hun geheel vermogen door het [illegible] spel der agiotage verloren hebben, iets hetwelk ook niets wel anders kan, wanneer men nagaat dat er variatiën zijn geweest van 1500 à 2000 fr., en sommige aandeelen van 50 of 100 tot [illegible] à 3000 fr. stegen.

— De verschijning dezer dagen in de hoofdstad van een aantal [illegible] vlugtelingen heeft de aandacht der policie gewekt, [illegible] gevolge gehad, dat verscheidene dier lieden in last [illegible] hebben, om zich van de hoofdstad tot op zekeren afstand te verwijderen. Men spreekt ook weder van nieuwe plannen van den zoogenoemden hertog van Normandije.

— De volgende depeche is heden omtrent Spanje bekend geworden:

» Bij decreet van den 18den is de generaal *Latre* tot minister van oorlog benoemd geworden, in de plaats van den generaal *Canterac*, die zijne demissie heeft ontvangen.

» De afdeeling van *Pardinas* is den 19den te Madrid aangekomen. Denzelfden dag bevond *Basilio* zich te Algofria. De karlistische expeditie was aan de zijde van Palencia, gevolgd wordende door *Latre* en *Buerens*."

In de berigten van de spaansche grenzen wordt bevestigd, dat eene nieuwe karlistische expeditie onder den graaf *Negri*, nogmaals de waakzaamheid der constitutionele troepen te leur gesteld heeft en den Ebro is overgetrokken. Sedert eenigen tijd bevonden de troepen dezer expeditie zich in de vallei van Mena vereenigd; op den 15den trokken zij over de rivier Nellas, welke de generaal *Latre* ondoorwaadbaar dacht, van daar langs den linker Ebro-oever, tot nabij deszelfs oorsprong, gingen de rivier over en bereikten Soncillo, in de provincie Santander, op 14 uren van Burgos. De expeditie bestaat uit 6 à 8 kastiliaansche bataillons en 400 ruiters; de brigaden staan onder het bevel van den ouden pastoor *Merino*, *Zavala* en *Lopez del Pan*. In de karlistische berigten wordt de stoutheid der soldaten bij den overtogt der Nellas geroemd, daar zij zich aan de staarten der paarden vasthielden en zoo de rivier overkwamen. Men denkt dat deze expeditie in Asturien zal doordringen, Santander regts latende.

In dezelfde berigten wordt gemeld, dat *Guergué* in het hoofdkwartier van don *Carlos* is teruggekomen na meer dan 34 uren in 48 uren tijds te hebben afgelegd. *Tarragal* hield zich thans met de ontwapening der nationale garden in Opper-Arragon bezig.

In brieven uit Estella van den 18den wordt gemeld, dat don *Carlos* zich daar nog bevond en besloten scheen in die plaats voor eerst te blijven. De generaal *Espartero* is den 16den van Logroño naar Haro vertrokken

De bijzondere tijdingen uit Madrid tot dezen zoden melden de in de bovenstaande depeche aangekondigde ministeriele verandering nog niet.

— In de 5 pCt. rente werd heden eenige rijzing opgemerkt, zonder dat men de regte oorzaak kon nasporen. Onder de houders van industriele aandeelen begint groote moedeloosheid te heerschen. De Haïtische leening is op dezelfde hoogte gebleven. De notering was heden (27 *Maart*): 5 pCt. 107,90; 3 pCt. [illegible] Nap. renten 99; Sp. Ardoin 23; Port. 20½; Rom. L. 101⅝; Haïti 510.

Duitschland.

FRANKFORT, den 26sten Maart.

Te Berlijn verzekert men thans weder, dat de Keizer van Rusland niet in Mei derwaarts zal komen, maar eerst in den loop van September, om zijne Gemalin van daar af te halen, die gedurende den voorzomer het lustslot Charlottenhof bij Potsdam bewonen en later de baden van Ems bezoeken zal. Sommigen verzekerden dat in de pruissische residentie eene bijeenkomst van voorname staatsmannen op handen was, die trachten zullen wegens verschillende politieke questien eene schikking tot stand te brengen.

— Van de poolsche grenzen wordt van den 15den Maart geschreven: Op het plein voor het keizerlijke slot te Kalisch zal, in den aanstaanden zomer een groot gedenkstuk ter eere van keizer *Alexander* opgerigt worden, ter gedachtenis van de aldaar op den 20sten Februarij 1813 plaats gehad hebbende bijeenkomst van den keizer *Alexander* van Rusland en den koning *Willem* van Pruissen, welke bijeenkomst door een verbond tusschen de beide Staten tegen *Napoleons* magt gevolgd werd. Zoo men verneemt is dit [illegible] ment een meesterstuk in zijne soort, en reeds zou een [illegible] bestemd zijn, om de inwijding van hetzelve bij te wonen [illegible] keizer *Nikolaas* zou 't zij op zijne reis naar Berlijn, [illegible] terugreis het feest der inwijding door zijne tegenwoordigheid [illegible] luisteren.

In hetzelfde berigt van de poolsche grenzen wordt gemeld, dat de Aartsbisschop van Posen een' herderlijken brief aan de [illegible] lijken onder zijn gebied heeft toegezonden, in welken hij van hen vordert, geene gemengde huwelijken meer in te zegenen.

— Naar men hier voor eenige dagen verzekerde, [illegible] commissie der bonds-vergadering eerstdaagsch [illegible]

— In brieven uit Munchen worden de geruchten, die wegens eene huwelijks-verbindenis tusschen den Beijerschen Kroonprins en de fransche prinses *Clementine* verspreid waren, ten stelligste wedersproken. — De uit Griekenland wedergekeerde minister *von Rudhart* zou waarschijnlijk minister van binnenlandsche zaken in Beijeren worden, waarvan men zich veel goeds voorspelde, tot vereffening der geschillen, tusschen de Beijersche en Pruissische kabinetten, over de zaak des Keulschen aartsbisschop ontstaan.

— Volgens berigten uit Ofen en Pesth, tot den 16den dezer, die door den Oostenrijkschen *Beobachter* medegedeeld worden, was het water aldaar sedert den vorigen dag aanmerkelijk gevallen, zoo dat, op enkele uitzonderingen na, alle de straten in de beide steden reeds weder van het water bevrijd waren.

» Het juiste aantal der omgekomen menschen, zegt het berigt, heeft nog niet opgemaakt kunnen worden. De schade aan geheel ingestorte of beschadigde huizen is buitengewoon groot. In de voorstad Neustift van Ofen, in Oud-Ofen en de voorsteden van Pesth is ten minste de helft der huizen geheel vernield; in Ofen zelf zijn verscheiden huizen ingestort; in de binnenstad van Pesth hebben reeds meer dan twintig groote gebouwen hetzelfde lot gehad, een overgroot getal andere zijn sterk beschadigd en hebben moeten gestoord worden. De rioles in de straten en huizen zijn op vele plaatsen vernield."

Behalve de aanzienlijke gift van 20,000 flor. door den keizer van Oostenrijk tot leniging van den ramp der ongelukkigen uit zijne eigene middelen beschikbaar gesteld, heeft de keizerin en de keizerin moeder ieder 5000 flor. en de overige leden der keizerlijke familie ieder omstreeks 4000 flor. daartoe gegeven, terwijl er voorts in alle gewesten des rijks eene algemeene collecte is bevolen.

In bijzondere berigten uit Weenen van den 21sten wordt nog het volgende aangaande den watervloed door den Donau veroorzaakt geschreven: De ongelukkendoor den jongsten ijsgang van den Donau en de daarop gevolgde overstroomingen in Hongarije voornamelijk in Pesth en Ofen veroorzaakt, zijn onbeschrijfelijk en kunnen nog in hunnen geheelen omvang niet worden overzien. De overstrooming heeft een veel hoogeren waterstand bereikt, dan immer in de landsjaarboeken bekend is, en is tot plaatsen gekomen, die men tot heden volkomen tegen den vloed beveiligd waande. Velen hebben door de overstrooming al hunne have en goed, ja hunne geheele woning verloren; andere zijn buiten staat gesteld hun beroep voort te zetten, of weenen bij het verlies hunner naaste betrekkingen.

— Uit Napels wordt van den 5den Maart beschreven, dat de adjudant van den generaal Sonnenberg den vorigen dag uit Sicilie was overgekomen, en dat zich daarop wederom ongunstige geruchten over den staat van zaken op Sicilie hadden verbreid. Het verlengd verblijf van den gezegden generaal op dat eiland hield men in alle geval voor een ongunstig teeken.

— Regtstreeksche berigten uit Konstantinopel tot den 28sten Februarij houden weinig van aanbelang. *Nasif*-Effendi was tot pacha van drie paardestaarten benoemd en had tot welk opperloezigt over het bestuur van de finantien gekregen, het departement voortaan ook het muntwezen zou behooren. — De beijersche staatsminister *von Rudhart* was den 28sten Februarij van Konstantinopel vertrokken. — Het door de Porte onlangs aangekocht prachtig stoomschip *Phocea* was in de haven aangekomen.

— De prins *Maximiliaan* van Beijeren is den 28sten Februarij van Alexandrie te Cairo aangekomen.

— Te Weenen waren den 20sten Maart genoteerd: 5 pCt. Met. 106⅝; 4 pCt. 100½; 3 pCt. Met. 80⅝; Bankacties 1442.

Nederlanden.

Breda, den 29sten Maart.

Naar men verneemt heeft Z. M. bij continuatie benoemd tot medediirecteur der Nederlandsche bank, de heer *J. Luden*.

— Tot militairen Kommandant ter kuste van Guinea is naar men verneemt, met den rang van kapitein benoemd, de 1ste luitenant der infanterie *Standaart*, terwijl aan den generaal-majoor *Verveer* als adjudant is toegevoegd de 1ste luitenant der artillerie *Ester*, benevens de chirurgijn der koninklijke marine *Scheler*, in hoedanigheid van geneesheer, geattacheerd aan den persoon des generaals. De expeditie zal, zoowel reeds gemeld is, in den loop der andere maand vertrekken. De generaal zal zich aan boord begeven van het koopvaardijschip *Rhoon en Pendrecht*; verder zullen de expeditie vergezellen de oorlogskorvet *de Amphitrite* en het transportschip *Mercede*, terwijl de brik *Merkuur*, naar de Middelandsche zee en vervolgens naar de West-Indien, en niet, zooals eerst gemeld werd, naar de Kust van Guinea is bestemd.

— Door Zijne Majesteit zijn benoemd, tot hoofd-controleur der directe belastingen te Amsterdam, de controleur *J. Jansen* [illegible] als gewoon controleur voor eene der afdeelingen [illegible] als, en voorts tot controleurs voor das gedeelte van de [illegible] aldaar, *B. T. Elias*, thans in die betrekking te Oudshoorn [illegible] aan den Amstel, *W. van Bergen*, tijdelijk controleur-boekhouder bij de bewaring van het kadaster te Leyden, en *W. J. van den* [illegible] surnumerair der belastingen in Zuid-Holland; tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen, te Leimuiden *C. Spieten*, [illegible] — *R. Stuart Makkers*, thans te St. Maarten en te Schermerhorn c. a. — [illegible] thans te [illegible] in laatstgemelde gemeente *L. van Tengnagel de Ruit*, [illegible] en in Noord-Holland; tot controleur der Rijks belastingen te [illegible], *J. A. Brunn*, 1ste klerk bij den verificateur der comptabiliteit in Vriesland.

— Uit den Helder wordt van den 26sten dezer gemeld, dat Zr. Ms. fregat *de Maas*, kapitein ter zee *van Maren*, aan boord hebbende den heer schout-bij-nacht *Lucas*, dien dag naar zee is gezeild, bestemming hebbende naar de Oost-Indien.

— H. D. H. de hertogin van *Saxen-Weimar* heeft ll. Zaturdag van Nijmegen hoogstderzelver reis naar Rome voortgezet. De herstelling van een van hoogstderzelver zonen was buiten verwachting toegenomen.

Het Brusselsch dagblad *le Commerce Belge* houdt heden het volgend artikel:

» De kabinetskoerier *Wittockx* is gisteren (27) naar Londen vertrokken met belangrijke en wel aanbevolene depeches. Men beweert dat zij de clausen der 24 artikelen behelzen, waarin ons gouvernement veranderingen verlangt. Die clausen betreffen de artikelen van de schuld, het afgestaan grondgebied en de vrije scheldevaart.

» Wat de verschenen intressen van de ten laste van Belgie gestelde schuld aanbelangt, men vraagt dat dezelve gecompenseerd worden met de uitgaven voor den staat van oorlog, waarin Holland ons genoodzaakt heeft te blijven, sedert de mogendheden, onderteekenaars van het Londensche traktaat, de onzijdigheid van Belgie gewaarborgd hebben.

» Wat het bij de 24 artikelen afgestaan grondgebied betreft, men brengt in, dat aangezien de koning van Holland zeven jaren tijds genomen heeft, alvorens tot het besluit te komen om de 24 artikelen aan te nemen, waartoe hij thans gezind is, het niet billijk zoude zijn aan hem het lot der bevolking over te laten, die een meer of min grooter aandeel aan de revolutie en derzelver gevolgen heeft genomen, door de aanneming van openbare betrekkingen, de uitoefening van staatkundige regten in de verkiezingen, hare onderwerping aan de belgische wetten op de militie en de belastingen.

» Omtrent de stad Venloo wordt eene geheel bijzondere reclamatie gedaan. Men gevoelt hoe pijnlijk het zoude zijn, na acht jaren onder het uit de revolutie van 1830 geboren gouvernement te hebben geleefd, zich bij het gouvernement te vereenigen, welks hoofd door die revolutie ontroofd werd. Burgers op het aan Holland afgestaan grondgebied geboren, bekleeden openbare posten, staan als officieren of soldaten in de gelederen van het belgische leger; zij zullen genoodzaakt zijn of hun beroep te laten varen, of hunne haardsteden voor goed vaarwel te zeggen; want het vergeten van het verledene ter gunste van allen, zal niet kunnen geëerbiedigd worden, in weerwil der bij de traktaten bepaalde waarborgen en bij afzonderlijke wetten gedane beloften. Zullen bijv. de militairen thans de belgische kokarde en vaandels voor de hollandsche verlaten kunnen, zonder zich aan hoon en vernedering bloot te stellen. Men wordt heden geen vriend van hem die den vorigen dag onze vijand was, omdat de diplomatieke traktaten zulks willen.

» De voorgestelde wijzigingen zijn tot niet naar de letter bekend, maar toch in de aangeduide strekking vervat, en wij mogen er bijvoegen, dat zij gesteld zijn naar de raadgevingen van de kabinetten van Parijs en Londen, door de laatstelijk in deze hoofdstad aangekomen koeriers overgebragt. Zij zijn door de ministers in orde gesteld en aan personen van invloed medegedeeld.

» Door de beide mogendheden, onze ware bondgenooten, ondersteund, zal het ministerie misschien krachts genoeg hebben, om te volharden in vorderingen die de goedkeuring van het land zullen verwerven; maar zoo, het ongelukkigerwijs aan zich self wordt overgelaten, is het zeker dat het onderdoen moet."

— Het gerucht van de aanstaande ontruiming der forten Lillo en Liefkenshoek, is door het Antwerpsch Handelsblad voor geheel ongegrond verklaard geworden.

— Te Antwerpen wilde men, dat het belgisch eskadertje zich van de Schelde door de binnenwateren naar Oostende zou begeven.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG 28 MAART.

TARWE. — Bij gerijven als voren afgegaan: 118 pd. n. Vries. *f* 180; 127 pd. o. Pommer *f* 248; 129 pd. p. j. Wismar *f* 250; 122 pd. o. dito *f* 225; 128 pd. j. Vries. *f* 236.

ROGGE. — Minder aan en prijshoudend: 122, 124, 125 pd. n. Overijss. *f* 156, 160, 162; 120 pd. o. dito *f* 162; 117 pd. oude Pruis. *f* 169.

GARST, HAVER en BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. [illegible] 65, 2 geboden, en [illegible]

RAAPOLIE. — Op het laatst met meer verkoopers: per 6/w. *f* 42, 41½; Vliegend *f* 41, 40½; 1e. Mei *f* 40½, 39¾; 1e. Sept. 40½, ¼; October en November *f* 40½, 40.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 31½; Vliegend *f* 30¾, ½ 1e. April *f* 30¾, ½; 1e. Mei 30¾.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (28 Maart) werden genoteerde Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. [illegible] dito 5 pCt. 101⅞; Kansbill. 25⅝, $\frac{11}{16}$, ⅝; Am. Syndik. 4½ pCt. [illegible]; Handelm. 184⅜, ⅝; O. Indie 5pCt. 99$\frac{15}{16}$, 100; Ardoins 85 £ 19⅝, ⅞; Coup. November. 17½, 15½; Passive 5$\frac{7}{16}$; O. Metall. 102⅞; Columb. 21.

Breda bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.